

tvrzeno, tím méně prokázáno, že zemská vláda, které přináleží právo schvalovati smlouvy o propachtování statků katolické církve na dobu delší tří let, ne však delší patnácti let, smlouvu tu schválila. Právní názor dovolatelů, že smlouvou neschválenou dozorčími úřady jsou vázány obě strany smluvní, dokud se nerozhodne, zda smlouva jest schválena, čili nic, jest právně mylným. Podle obdoby § 865 obč. zák., který tu jediné přichází v úvahu, jest smlouvou takovou vázána jen jedna strana, strana svéprávná, v souzeném případě byli by to žalovaní, a to po tak dlouho, dokud se o schválení nerozhodne. Strana, která nemá plné volnosti k právním činům, a za ni jest považovati ve smyslu shora citovaného zákona i žalující řád, jehož disposiční právo co do církevních statků jest omezeno, není vázána úmluvou, leč až po jejím schválení. Má tedy právní podmínka, »dojde-li ke schválení smlouvy zemskou vládou« povahu výminky odkládací a smlouva neúčinkuje, dokud usnesení o schválení není stranám doručeno. Neúčinkuje-li však pachtovní smlouva před doručením schvalovacího usnesení, nemohou se jí dovolávati ani žalovaní, i kdyby ji byli podepsali, tím méně mohou tak činiti, když odepřeli její podpis, činíce, jak nesporno, jiný písemný protinávrh, v němž omezovali povinnost platiti pachtovné jen na pozemky zemědělské, vylučující tím platiti pachtovné z t. zv. parifikátů (půdy neplodné). Nedostavila-li se výminka odkládací, má se věc tak, jako kdyby smlouva nebyla bývala vůbec uzavřena. Končil tedy projitím roku 1928 pachtovní poměr žalovaných a bylo jejich povinností předmět pachtu vykliditi a pronajímatelům vyklizený odevzdati, což, jak nesporno, dosud neučinili. Bylo proto právem na ně žalováno o vyklizení, aniž bylo třeba zkoumati, zda strany skutečně umluvily na řadu dalších šesti let novou smlouvu pachtovní srovnalou vůlí, či snad ji následkem nedorozumění neuzavřely, neboť jest jen rozhodným, že úmluva schválení vlády dosud nedosáhla, účinky nemá, je neplatná. Žalovaní nemohou se pro své stanovisko dovolávati ustanovení §§ 569 c. ř. s. a 1115 obč. zák. o mlčky nastavším obnovení dosavadního nájemního poměru na další rok; vždyť prohlásili výslovně, že nechtěli mlčky pachtovní smlouvu obnoviti, poněvadž toho neměli zapotřebí, sjednavše novou pachtovní smlouvu, která byla nově zvoleným opatem žalujícího řádu potvrzena. Když tedy mlčky obnoviti smlouvu nechtěli ani žalobci, což nesporno, ani žalovaní, nemohl proti vůli stran nastati účinek §§ 1115 obč. zák. a 569 c. ř. s.

Čís. 9522.

Na základě listiny, již se obec zavázala opravovati kříž a v případě zkázy ho znovuzřídití a udržovati, nemůže se domáhati kostel na obci znovuzřízení a opravy kříže, není-li z listiny patrné, komu byl slib činěn a zda byl přijat. Lhostejno, že farář kostela kříž vysvětil a že listina byla uschována v archivu kostela.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1930, Rv II 27/29.)

Žalující římsko-katolický farní kostel domáhal se na žalované obci, by byla uznána povinnou znovu postavit a opravit kamenný kříž na kostelní cestě. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud žalobu zamítl. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Nesprávné právní posouzení věci (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) neprávem spatřuje dovolání v tom, že odvolací soud nepřiznal žalujícímu kostelu oprávnění nastupovati na žalovanou obec o požadované plnění. Žalující kostel domáhá se na žalované obci znovuzřízení a opravy povaleného kříže a toto své žádání opírá o listinu, pokud se týče o závazek obsažený v listině ze dne 20. října 1795. Listinou tou zavázali se rychtář, starší a osadníci žalované obce kříž, který u obce postavili a o který ve sporu jde, opravovati, v případě zkázy znovuzřídit a udržovati. V listině není zmínky o tom, proti komu se závazek činí, aniž, že závazek ten byl někým, nanejvýš žalujícím kostelem, pokud se týče jeho zástupcem přijat. Aby však řečený závazek jako smluvní závazek, za nějž jej žalující strana pokládá a o nějž se opírá, proti žalujícímu kostelu platil, musil by se státi proti někomu, nanejvýš proti žalujícímu kostelu a býti od něho přijat (§ 861 obč. zák.). O tom v listině nic není a okolnosti, jež žalující strana v první stolici uvedla a z nichž dovozovala, že závazek byl učiněn proti žalujícímu kostelu a že tento jej přijal, totiž okolnost, že farář žalujícího kostela kříž vysvětil a že listina jest uschována v archivu kostela, nejsou, jak správně seznal odvolací soud, okolnostmi, z nichž by bylo lze na řečený předpoklad oprávnění žalujícího kostela, požadovati na žalované obci splnění závazku, bezpečně usuzovati (§ 863 obč. zák.). Podle listiny a podle toho, co shora uvedeno, nelze žalujícímu kostelu přiznati žalobní nárok a byl nárok ten odvolacím soudem právem (§ 503 čís. 4 c. ř. s.) zamítnut. Kdo jest oprávněn o splnění závazku na žalovanou obec nastupovati, jest mimo rámeček sporu a netřeba se jí zabývati.

Čís. 9523.

Dědickou přihlášku ze závěti nelze odmítnouti jen proto, že dědic nepředložil závěť, aniž tvrdil, kde jest. K výkazu dědického důvodu jest dědici určiti lhůtu.

(Rozh. ze dne 17. ledna 1930, R I 883/29.)

Pozůstalostní soud zamítl dědické přihlášky ze závěti, jež podala Ella S-ová jménem svým a jménem své poručenky Eriky Františky S-ové. Rekursní soud napadené usnesení potvrdil. Nejvyšší soud změnil napadené usnesení v ten rozum, že se dědická přihláška Elly S-ové přijímá na soud; usnesení nižších soudů ohledně dědické přihlášky Eriky Františky S-ové zrušil a uložil pozůstalostnímu soudu, by rozhodl o její přihlášce.